O93, f. 16va; V630, f. 41rb; N442, f. 40ra; I83, f. 85vb; VD38, f. 77vb; SG670, p. 158b; P9629, f. 15v; Bcan4, f. 70r; E97, f. 44va; P102; BII13, f. 72rb; S105, f. 63r

[a]INCIPIUNT[b] [c] [d] DECRETA URBANI PAPAE DE[e]

Urbanus-Brief,5 [a] *In P9629 sind einige Passagen des Briefes wegen Beschädigung der Handschrift nicht lesbar; diese sind im Text durch [...] gekennzeichnet* | [b] *am Rande* DECRETA urbani *P9629* | [c] INCIPIT *I83; VD38; Bcan4* | [d] *Überschrift*] EPISTOLA SANCTI URBANI PAPAE DE REBUS ET POSSESSIONIBUS ECCLESIASTICIS QUOMODO DISPENSARI DEBEANT O93]

Coll. Ans. ded. 1. VI,5 (**13–31** Decet… communia); **2. X,4** (**13–44** Decet… reliqua); **3. X,5** (**52–62** Videntes… vivere); **4. II,87** (**66–73** Ipsae… inveniatur); **5. X,7** (**76–127** Ipsae… labatur); **6. X,8** (**134–144** Unde… domini); **7. II,88** (**150–159** Memoratis… feriatur); **8. X,9** (**150–159** Memoratis… feriatur); **9. II,77** (**165–185** Quod… recipiatis); **10. II,75** (**189–191** Valde… debet); **11. VI,6** (**201–219** Et… deum); **12. VIII,60** (**222–256** Quid… dilatatur); **13. VIII,22** (**259–268** De… valeamus)

Ps.-Remedius c. 47 (**28-86** Multitudinis ... fraudabant); **2. c. 48** (**134–144** attendendum… domini); **3. c. 49** (**165-191** Quod ... debet) **4. c. 50** (**251–268** Omnes… valeamus)

Regino 1. II,284 (**76–144** res… domini)

Burchard 1. III,3 (**52–62** Videntes… vivere); **2. III,143** (**76–87** Ipsae… actibus); **3. XI,1** (**165–185** Quod… recipiatis); **4. IV,66** (**251–268** Omnes… valeamus)

Sentenzen 1. c. 264 (**76–127** Ipsae… labatur); **2. c. 224** (**165–169** Quod… docent); **3. c. 225** (**178–191** carissimi… debet); **4. c. 214** (**251–256** Omnes… dilatatur)

Anselm v. Lucca 1. VII,4 (**23–123** Scimus… fiant); **2. V,33** (**76–127** Ipsae… labatur); **3. VI,138** (**165–169** Quod… docent); **4. VI,139** (**178–191** carissimi… debet); **5. XII,24** (**184–190** quibus… liget); **6. IX,20** (**251–256** Omnes… dilatatur)

Bonizo V,68 (**76–84** res… percipiat)

Coll. trip. 1. A 1,15,1 (**23–123** Scimus… fiant); **2. A 1,15,2** (**76-159** Ipsae ... feriatur); **3. A 1,15,3** (**189-198** Valde ... inveniamini); **4. A 1,15,4** (**201-214** Et ... opera); **5. A 1,15,5** (**251–256** Omnes… dilatatur)

Ivo, Decr. 1. III,139 (**23–159** Scimus… feriatur); **2. III,5** (**52–62** Videntes… vivere); **3. III,208** (**76–87** Ipsae… actibus); **4. XIV,74** (**165–185** Quod… recipiatis); **5. I,296** (**251-254** Omnes ... inveniantur)

Ivo, Pan. 1. I,113 (**251-254** Omnes ... inveniantur)

Polycarpus 1. III,11,9 (**66–73** res… inveniatur); **2. VI,14,13** (**76–127** res… labatur); **3. III,24,3** (**165–169** Quod… docent); **4. VI,1,3** (**178–191** carissimi… debet); **5. VII,1,2** (**184–190** quibus… liget); **6. IV,32,11** (**201–219** Et… deum); **7. III,10,5** (**251–256** Omnes… dilatatur)

Slg. in drei Büchern 1. II,8,34 (**52–159** Videntes… feriatur); **2. II,8,23** (**66–73** res… inveniatur); **3. II,8,22** (**76–127** res… labatur); **4. II,8,42** (**134–142** attendendum… uretur); **5. II,11,1** (**165–169** Quod… docent); **6. II,11,2** (**178–191** carissimi… debet); **7. II,26,9** (**184–190** quibus… liget); **8. II,29,21** (**201–207** quicumque… perficere); **9. III,7,2** (**251–256** Omnes… dilatatur)

Gratian 1. C. XII, q. 1, c. 9 (**23–214** Scimus… opera); **2. C. XII, q. 1, c. 26** (**116–120** res… dispensandae); **3. C. XVII, q. 4, c. 13** (**134–142** attendendum… uretur); **4. D. V de cons c. 1** (**251–256** Omnes… dilatatur)

COMMUNI VITA ET OBLATIONIBUS[f] FIDELIUM.

Bcan4: I

P102; BII13: I De communi vita

[H. 1] <E97, f. 44vb> Urbanus[g] episcopus omnibus christianis in sanctificationem[h] spiritus, in[i] oboedientiam[j] et aspersionem[k] sanguinis[l] Christi salutem.

Decet omnes christianos, carissimi, ut eum imitentur, cuius nomen sortiti sunt. Quid prodest, fratres mei[m], ait[n] apostolus <P9629, f. 16r> Iacobus, si fidem qu[is dicat[o] habere, opera autem non habeat[p]? Nolite plures magistri] fieri, fratres mei, scientes, quoniam magis[q] iudicium[r] sumitis. [In multis enim offendimus omnes. Qui[s] sapiens et disciplin]atus[t] est inter vos, ostendat[u] ex bona conversatione operam[v] suam in mansu[etudine <VD38, f. 78ra> sapientiae.]

V630: De communi vita christianorum

Scimus[w] vos non ignorare, <S105, f. 63v> quia hactenus[x] vita communis inter bonos christianos

---

SG670; CAP. XV Decreta urbani papę De eo quod ęcclesia modo possessiones fidelium recipit et non pretium earundem rerum sicut temporibus apostolorum et cur sedes excelsę in episcoporum ęcclesiis praeparentur et ut eis quos episcopi excommunicant nullus communicet et quos ipsi quoquo modo eiecerint nullus recipiat *E97; Überschrift fehlt, am Rande* Incipit decretum urbani episcopi de communi vita et oblationibus *S105* [e] DE COMMUNI VITA ET OBLATIONIBUS FIDELIUM *fehlt P102 BII13*

6 [f] OBLATIONE *V630* **9** [g] Urbanus episcopus *korr. aus* Urbanus *V630* **10** [h] sanctificatione *I83; VD38; SG670; Bcan4; BII13; S105;* sanctificatione *korr. aus* sanctificationibus *P102* | [i] in *fehlt P102; BII13* **11** [j] oboedientia *VD38; SG670; P102; BII13* | [k] aspersione *VD38: SG670; P102; BII13* | [l] sanguinis] sanguinis iesu *E97* **14** [m] mei *fehlt P102* **15** [n] ut *Bcan4* **16** [o] dicat] dicat se *V630; I83; VD38; SG670; E97; P102; BII13;* dicit se *Bcan4* [p] habeat *korr. aus* habet *SG670* **17** [q] maius *V630;* maius *korr. aus* magnus *BII13* **18** [r] *interlinear* condemnationem *VD38* **19** [s] Quis *korr. aus* Qui *SG670;* Quis *Bcan4* | [t] disciplinatus *korr. aus* displinatus *O93* | [u] ostendat *korr. aus* extendat *O93* **20** [v] operam suam] opera sua *VD38; P102; BII13* **23** [w] *am Rande drei Punkte N442* **24** [x] *am Rande* hucusque *VD38*

Urbanus-Brief,9–12 Urbanus…salutem] sec. I Petr. 1.2. **13–14** Decet…sunt] Decet - sunt, Cyprian, de habita virg. c. 7. aut conc. Aquisgr. a. 816. lib. II. c. 4. **14–21** Quid…sapientiae] Iac. II. 14. III. 1. 2 13.

Urbanus-Brief,24 bonos] omnes DG_1

vig[uit[y] et <I83, f. 86ra> adhuc gra]tia[z] dei viget[a] et maxime inter eos, <SG670, p. 159a> qui in sorte[b] domini[c] [d] sunt[e] electi, id est clericos, sicut in actibus legitur[f] [g] apostolorum: Multitudinis autem credentium[h] <V630, f. 41va> erat cor[i] et anima una, nec[j] quisquam eorum, quae possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Et virtute[k] magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Iesu Christi domini[l], et gratia magna[m] <Bcan4, f. 70v> erat in omnibus illis[n]. Neque enim[o] quisquam egens[p] erat inter illos[q]. Quotquot[r] enim possessores agrorum aut domorum erant[s], vendentes afferebant pretia eorum, quae vendebant, et[t] ponebant ante pedes apostolorum. Dividebantur[u] [v] autem singulis, prout cuique opus erat. <BII13, f. 72va> Ioseph[w] autem, qui cognominatus est Barnabas ab apostolis, quod est interpretatum[x] filius consolationis, levites[y] Cyprius genere, cum haberet agrum, vendidit illum <SG670, p. 159b> et attulit pretium et[z] posuit ante pedes apostolorum, et reliqua.

P9629; S105: De possessionibus ecclesiarum

VD38: Quod res ecclesiasticas non debeant expendi nisi in

---

25 [y] *interlinear* permisit *VD38* | [z] gratia *korr. aus* gratiam *P102* | [a] veget *S105* **26** [b] sortem *VD38; SG670; P102; BII13;* sortes *S105* **27** [c] dei *I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* | [d] domini sunt] sunt dei *SG670* | [e] sunt *fehlt S105* **28** [f] legitur *fehlt SG670; S105* | [g] legitur apostolorum] apostolorum legitur *E97* | [h] credendentium *V630* **29** [i] cor] cor unum *Bcan4; E97* | [j] ne *O93; I83;* nec *korr. aus* ne *N442; VD38* **31** [k] virtute magna] virtutem magnam *I83* **33** [l] domini *fehlt V630;* domini] domini nostri *E97* [m] magna erat] erat magna *VD38* **34** [n] illis *fehlt N442; E97* | [o] enim quisquam *korr. aus* enim *V630* **35** [p] *interlinear* pauper *VD38* | [q] eos *I83* | [r] Quotquot *korr. aus* Quodquod *V630;* Quotquod *P9629; P102* **36** [s] erant *korr. aus* erat *V630* **37** [t] et ponebant *fehlt SG670; S105* **38** [u] Dividebant *VD38;* Dividebatur *korr. aus* Dividebantur *E97* | [v] Dividebantur autem *korr. aus* Dividebantur *N442* **39** [w] Iosapha *VD38;* Iosehp *P9629;* Iosep *BII13* **41** [x] interpretum *N442;* interpretatur *S105* | [y] levitę *Bcan4* **43** [z] et posuit *fehlt V630*

28–44 Multitudinis…apostolorum] Act. apost. IV. c. 32-37.

---

25 gratia…dei] Dei gratia AL_1; DG_1 **27** sunt…electi] electi sunt CT_1; ID_1 **28** legitur…apostolorum] apostolorum legitur AL_1; ID_1; DG_1 **29** cor] cor unum AL_1; ID_1; DG_1 **31–44** Et…reliqua] *fehlt* AL_1 **31–201** Et…Et] *fehlt* DG_1 **33** domini] domini nostri RC_1; CT_1; ID_1 **38** Dividebantur] Dividebatur ID_1 **41** Cyprius] Cyprus CT_1

ecclesiasticos usus

Bcan4: II

P102; BII13: II De his qui praedia et agros coeperunt matricibus ecclesiis tradere et ex eorum sumptibus vivere quos prius vendere solebant ad communem utilitatem

[H. 2] Videntes autem sacerdotes summi et alii atque levitae et reliqui[a] fideles plus utilitatis posse afferre[b], si hereditates[c] et agros, quos vendebant, ecclesiis, quibus praesidebant[d] episcopi[e], traderent[f] eo, quod ex sumptibus <VD38, f. 78rb> eorum tam praesentibus <I83, f. 86rb> quam <E97, f. 45ra> futuris[g] temporibus plura[h] et elegantiora[i] [j] possent ministrare[k] fidelibus communem vitam ducentibus[l] quam ex pretio ipsorum[m], coeperunt praedia[n] et agros, quos vendere solebant, matricibus ecclesiis tradere et[o] ex sumptibus[p] eorum vivere.

I83; Bcan4: III[q] De possessione ecclesiarum

P102; BII13: III Ut episcopus[r] dispensandi res ecclesiasticas habeat[s] potestatem et nemo egens inveniatur

[H. 3] Ipsae[t] vero res in ditione[u] singularum parrochiarum episcoporum[v], qui locum tenent apostolorum, erant et sunt usque adhuc[w] et futuris semper debent esse temporibus. E[x] quibus episcopi et

---

53 [a] relique *VD38* | [b] afferri *korr. aus* afferre *SG670;* afferres *P102* **54** [c] hereditatis *SG670* **55** [d] praesedebant *O93* | [e] episcopis *S105* | [f] traderent eo *korr. aus* traderent *P9629* **57** [g] futuribus *Bcan4* **58** [h] plurima *V630; P9629* | [i] *interlinear* pulchriora *VD38* [j] eleganter *V630* | [k] ministrari *korr. aus* ministrare *SG670;* ministrari *VD38; P102; BII13; S105* **59** [l] deducentibus *P102; BII13* **60** [m] eorum *V630; P9629; E97* | [n] praedia *korr. aus* praedia eorum *P9629* **61** [o] et *fehlt S105* | [p] *am Rande* expensis *VD38* **63** [q] III *I83* **64** [r] episcopi *BII13* **65** [s] habeant *BII13* **66** [t] Ipsas *O93; N442; I83;* Ipsas *korr. aus* Ipse *P9629;* Ipsae *korr. aus* Ipsa *E97* | [u] ditione *korr. aus* ditioni *VD38* **67** [v] episcopo eum *VD38* **68** [w] adhuc *korr. aus* ad hunc *N442* **69** [x] E *korr. aus* Et *V630*

66–81 Ipsae…peccatorum] sec. conc. Paris, a. 829. lib. I. c. 15. aut Ben. 1.208, add. III. 1.

---

52 sacerdotes…summi] summi sacerdotes ID$_1$ | summi…alii] *fehlt* ID$_2$ summi…atque] et DB$_1$ | et…alii] *fehlt* ID$_1$; 3L$_1$ **53** afferre] afferri RC$_1$ **58** ministrare] ministrari AL$_1$; 3L$_1$ **59** ducentibus] deducentibus DB$_1$; ducem et deducentibus 3L$_1$ **60** ipsorum] eorum CT$_1$; ID$_1$ **61** ex] *fehlt* RC$_1$ **66** in…ditione] *fehlt* PG$_1$; 3L$_2$ **68–69** futuris…esse] debent esse futuris PG$_1$; 3L$_2$ **69** debent…esse] esse debent 3L$_1$ | E] Vel RC$_1$

fideles dispensatores eorum[y] omnibus communem vitam <SG670, p. 160a> degere[z] volentibus ministrare cuncta necessaria debent, prout melius potuerint, ut nemo in eis egens inveniatur.

Bcan4 : IIII

P102; BII13: IIII De oblationibus fidelium

[H. 4] <BII13, f. 72vb> Ipsae[a] enim res fidelium oblationes appellantur, quia domino offeruntur. Non ergo debent in aliis[b] usibus quam ecclesiasticis[c] et praedictorum[d] christianorum fratrum vel[e] indigentium <N442, f. 40rb> converti[f], quia vota sunt fidelium et pretia peccatorum atque ad[g] praedictum opus explendum domino traditae[h]. Si quis autem, quod[i] absit, secus[j] egerit, videat, <SG670, p. 161a> ne damnationem Ananiae et Saffirae percipiat, et[k] reus sacrilegii efficiatur, <I83, f. 86va> sicut illi fecerunt[l] [m], qui pretia[n] praedictarum rerum fraudabant[o], de

---

70 [y] earum *VD38; P102; BII13* **71** [z] *am Rande* agere ducere *VD38* **76** [a] Ipsas *O93; N442;* Ipse *korr. aus* Ipsas *P9629;* Ipsa *korr. aus* Ipsas *Bcan4;* Ipsa *P102* **78** [b] aliis usibus] alios usus *VD38; P102; BII13* | [c] ecclesiasticos *VD38; P102; BII13* **79** [d] predictorum *korr. aus* preditorum *N442* | [e] ut *S105* **80** [f] *interlinear* commutari *VD38* **81** [g] ad *fehlt I83; Bcan4* **82** [h] tradita *SG670; S105* | [i] quod absit secus egerit] secus egerit quod absit *E97* **83** [j] *interlinear* aliter *VD38* **84** [k] ut *I83; SG670; Bcan4; S105* **85** [l] *interlinear* vel fuerunt *E97* **86** [m] fecerunt] effecti sunt *V630;* fuerunt *SG670; S105* | [n] pretia *fehlt I83; Bcan4* | [o] fraudaverunt *V630; P9629; E97;* fraudebant *I83*

---

70 dispensatores] dispensatores res PG_1 **70–71** communem…vitam] communi vita PG_1; $3L_1$; $3L_2$ **72** prout…potuerint] *fehlt* PG_1; $3L_2$ **73** in…eis] *fehlt* AL_1 | egens…inveniatur] inveniatur egens PG_1; $3L_2$ **76** res] Res ecclesie $74T_1$; AL_2; BS_1; PG_2; $3L_3$ | fidelium] et faultates ecclesiasticae RP_1 **77** quia] que $3L_1$ **77–80** Non…quia] et RP_1 **77–144** Non…domini] *fehlt* $3L_1$ **78** aliis…ecclesiasticis] alios usus quam ecclesiasticos DB_2; ID_3 | ecclesiasticis] in ęcclesiarum usum BS_1 **78–79** et…praedictorum] *fehlt* BS_1 **79** christianorum…indigentium] vel indigentium christianorum fratrum BS_1 | vel] *fehlt* $74T_1$; AL_2; PG_2; $3L_3$ **80** et] ac RP_1 **80–81** et…peccatorum] Et post pauca RC_1 **81** peccatorum] peccatorum atque patrimonia pauperum RP_1 **81–82** atque…traditae] *fehlt* BS_1 **81–143** atque…apostolum] Si quis illa rapuerit reus est damnationis Ananiae et Saphirae et RP_1 **82** explendum…domino] Domino explendum $74T_1$ | domino] Deo ID_3 traditae] tradita RC_1; ID_3 **82–113** Si…haec] Et post pauca AL_1 **83** videat…ne] *fehlt* RC_1 **84** et[2]] ut RC_1 **85** fecerunt] fuerunt RC_1; effecti sunt $74T_1$; AL_2; PG_2; $3L_3$ **86** pretia…rerum] predictarum rerum pretia ID_1 | praedictarum…fraudabant] rerum fraudabant praedictarum RC_1 | fraudabant] fraudati sunt $74T_1$; AL_2; PG_2; $3L_3$; fraudaverunt CT_2; ID_1 **86–113** de…haec] *fehlt* $74T_1$; AL_2; PG_2; $3L_3$ **86–144** de…domini] *fehlt* CT_2; ID_1

quibus in[p] praedictis legitur apostolorum actibus: Vir autem quidam nomine[q] Ananias cum Saffira uxore sua vendidit agrum et fraudavit de pretio agri <V630, f. 41vb> conscia uxore sua et afferens partem quandam[r] ad pedes apostolorum posuit. <VD38, f. 78va> Dixit autem Petrus Ananiae[s]: Cur temptavit[t] satanas cor tuum mentiri te spiritui[u] sancto et fraudare[v] de pretio agri? Nonne manens[w] tibi manebat[x] et venundatum in tua erat[y] potestate[z]? Quare[a] posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus[b] hominibus, sed deo. Audiens autem Ananias[c] haec <S105, f. 64r> verba cecidit et exspiravit[d]. Et factus est timor magnus in omnes, qui audierant. Surgentes autem iuvenes amoverunt eum et efferentes[e] [f] sepelierunt[g]. Factum est[h] autem[i] quasi horarum trium spatium et uxor ipsius nesciens, <SG670, p. 161b> quod factum fuerat, introivit. Respondit[j] autem ei[k] Petrus: Dic mihi, si tanti[l] agrum vendidistis? <BII13, f. 73ra> At illa dixit: Etiam[m] tanti. <E97, f. 45rb> Petrus autem[n] ad eam: Quid utique convenit vobis temptare spiritum domini? Ecce pedes eorum, qui sepelierunt virum tuum ad[o] ostium, et[p] [q] efferent[r] [s] [t] te[u]. <I83, f. 86vb> Confestim[v]

---

87 [p] in praedictis legitur] legitur in praedictis *V630; P9629; E97* **88** [q] nomine *fehlt BII13* **90** [r] *interlinear* aliqua *VD38* **92** [s] annaniae *korr. aus* annniae *N442;* Anania *SG670* | [t] *interlinear* decepit *VD38* **93** [u] spiritu *O93* | [v] fraudari *V630; P9629* **94** [w] manens *korr. aus* manes *O93* | [x] manebat *korr. aus* manebit *V630* **95** [y] erit *S105* | [z] potestatem *P102* | [a] Quare posuisti in corde tuo hanc rem *fehlt I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* **96** [b] mentitus hominibus] hominibus mentitus *V630; P9629; E97* **97** [c] annias *N442;* ananias *korr. aus* anianias *S105* **98** [d] espiravit *O93* **100** [e] *am Rande* portantes *VD38* | [f] offerentes *N442; S105;* efferens *VD38;* auferentes *korr. aus* offerentes *SG670* | [g] sepelierant *P9629* | [h] est autem *korr. aus* est *Bcan4* | [i] autem *fehlt I83* **103** [j] Respondens *V630; P9629; E97;* Respondit *korr. aus* Respondet *VD38* | [k] ei Petrus] petrus ei *VD38* | [l] tantum *V630* **104** [m] Etiam] Et tam *Bcan4* **105** [n] autem *fehlt V630* **107** [o] ante *E97* **108** [p] et *fehlt VD38; P102; BII13* | [q] et efferent] efferent et *SG670; S105* | [r] *am Rande* portabunt *VD38* | [s] defferent *korr. aus* efferent *Bcan4* | [t] efferent te] efferente *O93; I83;* efferent te *korr. aus* efferente *V630* | [u] te] te et *korr. aus* te *SG670* | [v] Confestim cecidit *korr. aus* Confestim *SG670*

87–113 Vir…haec] Act. apost. V. 1-11.

---

87 in…legitur] ita predictis legitur in ID_3

cecidit ante[w] pedes eius et exspiravit[x]. Intrantes autem iuvenes invenerunt illam mortuam[y] et extulerunt et[z] sepelierunt ad[a] virum suum. Et factus[b] est timor magnus[c] in universam[d] [e] ecclesiam[f] et in omnes, qui audierant[g] haec.

N442; VD38; Bcan4; *BII13*: De invasione rerum ecclesiarum

I83: De invasione ecclesiarum

Haec[h], fratres, valde cavenda sunt et timenda, quia res ecclesiae non quasi propriae, sed ut communes et domino oblatae cum <VD38, f. 78vb> summo timore non[i] in[j] alios quam in praefatos[k] usus[l] sunt fideliter[m] dispensandae, ne[n] [o] sacrilegii reatum incurrant, <O93, f. 16vb> qui eas[p] inde abstrahunt, ubi traditae[q] <Bcan4, f. 71r> sunt, et quod peius est, anathema[r] maranatha fiant[s]. Et si non corpore, ut Ananias et Saffira fecerunt[t], mortui ciciderint[u], anima tamen, quae potior[v] [w] est corpore[x], mortua et[y] alienata[z] <SG670, p. 162a> a[a] consortio fidelium cadat et in[b] profundum[c]

---

109 [w] ad *V630; P9629; E97* | [x] espiravit *O93;* expiravit *korr. aus* ex *P9629* **110** [y] mortuam et *korr. aus* mortuam *Bcan4* | [z] et sepelierunt *fehlt I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* **111** [a] *interlinear* iuxta *VD38* | [b] factus *korr. aus* factum *S105* **112** [c] magnus *korr. aus* magnis *I83* | [d] universam *fehlt V630; P9629* | [e] universam ecclesiam] universa ecclesia *SG670; S105* | [f] ecclesia *V630* **113** [g] audiebant *I83; SG670; Bcan4; S105* **116** [h] *am Rande* z *V630; am Rande drei Punkte N442; am Rande* Nota *I83* **119** [i] non in] nondum *I83; Bcan4* | [j] dum *I83; Bcan4;* in *fehlt BII13* | [k] *am Rande* predictos *VD38* | [l] usu *I83* | [m] fideliter *fehlt VD38* **120** [n] ne *korr. aus* nec *E97* | [o] ne sacrilegii reatum incurrant, qui eas inde abstrahunt *fehlt V630* **121** [p] eos *O93; E97* | [q] tradita *P102* **122** [r] *am Rande* alienos a consortio fidelium in adventu domini *VD38; interlinear und am Rande* suspensi a et amare mortis panthema imago Anathema sine forma vel alienata vel suspensa tamquam rostra Rome *SG670* **123** [s] fiunt *VD38* **124** [t] fecerunt] fecerunt qui *I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* | [u] ceciderint *korr. aus* ceciderunt *P9629;* ceciderunt *I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* **125** [v] *interlinear* melior *VD38* | [w] potior est] potiorem *S105* | [x] corpore *fehlt SG670* | [y] et alienata a consortio fidelium cadat et *fehlt V630* | [z] alienatu *Bcan4* **126** [a] a *fehlt E97* | [b] in profundum baratri] in baratro *korr. aus* dum baratri *V630* | [c] profundis *E97*

126–127 et… labatur] conc. Aquisgr. a. 836. lib. I. c. 1. Cf. Fab. 18.

---

120 dispensandae] dispensate $3L_3$ **122** anathema] anathemate PG_2 **124** fecerunt] *fehlt* PG_2; $3L_3$ | ceciderint] ceciderunt $74T_1$; AL_2; PG_2; $3L_3$ **125** potior] fortior AL_2; PG_2; $3L_3$ **126** et] ut PG_2

baratri[d] labatur[e] [f].

O93: De invasione ecclesiarum

P9629: Praedia dicata non eis dantur

Bcan4: V

P102; BII13: V Ut praedia usibus secretorum celestium dicata[g] non vexentur ab aliquibus irruentibus

S105: Predia dicade ne invadantur

[H. 5] Unde[h] attendendum[i] est omnibus et fideliter custodiendum et illius usurpationis[j] contumelia[k] depellenda, ne praedia sibi[l] secretorum[m] caelestium[n] dicata a quibusdam[o] irruentibus <BII13, f. 73rb> vexentur. Quod si quis fecerit, post debitae ultionis[p] acrimoniam[q] [r], quae erga sacrilegos <N442, f. 41va> iure <P9629, f. 16v> promenda[s] [t] est, perpetua damnetur[u] i[nfamia et[v] carceri tradatur[w] aut exilio perpetuae depor]tationis[x] <I83, f. 87ra> uretur[y], quoniam iuxta apostolum tradere oportet huiusm[odi[z] hominem satanae, ut spiritus salvus sit in die domini.

V630: Ut nullus sit indigens in ecclesiis communem vitem degens

Bcan4 : VI

---

127 [d] *am Rande* foveae inferni *VD38* | [e] *interlinear* cadat *VD38* | [f] trudatur *SG670;* datur *S105* **131** [g] DICATA *korr. aus* DICATAM *P102* **134** [h] *am Rande ; am Rande ; am Rande ; vor* Unde *Rubrik ; am Rande* | [i] adtendum *P9629* **135** [j] *am Rande* male tractationis *VD38* | [k] *interlinear* obprobrium *VD38* **136** [l] usibus *VD38; E97; P102; BII13* | [m] decretorum *V630* | [n] caelestia *V630;* caelestium *korr. aus* caelesti *P9629* **137** [o] quibusquam *SG670; S105* **138** [p] *am Rande* vindictae *VD38* **139** [q] *interlinear* execrationem *VD38* | [r] acrimonia *V630;* acrimoniam *korr. aus* sacrimoniam *N442;* sacrimoniam *P9629; I83; VD38; Bcan4; P102; BII13* **140** [s] *am Rande* exprimenda proferenda *VD38* | [t] promenda *korr. aus* premenda *V630;* praemenda *P9629* **141** [u] damnabitur *E97* | [v] et] et infernali *SG670; S105* | [w] damnatur *SG670;* tradetur *E97* **142** [x] deputationis *Bcan4* | [y] uratur *korr. aus* uretur *V630; P9629;* uretur] vexentur *N442*; servetur *VD38; P102; BII13;* uratur *SG670; S105;* trudetur *Bcan4* **143** [z] *interlinear* talem *VD38*

134–138 Unde…vexentur] Ben. II. 117. 385. (c.40. C. Th.XVI. 2). Cf. Pii 7. **143–144** quoniam…domini] I Cor. V. 5.

134–136 et…depellenda] *fehlt* $3L_4$; DG_3 **136** sibi] usibus RC_2; $3L_4$; DG_3 **137** quibusdam] quibusquam RC_2 **139** erga] ergo $3L_4$ **141** et] et infernali RC_2 **142** deportationis] deputationis $3L_4$ | uretur] uratur RC_2; servetur $3L_4$; DG_3 **143** tradere…huiusmodi] oportet huiusmodi tradere RP_1 **144** hominem] *fehlt* RP_1 | sit] fiat RC_2 | die] diem RP_1

P102; BII13: VI De augmentationibus rerum ecclaesiasticarum ut nullus debeat[a] esse indigens in ecclesiis quibus episcopi president

[H. 6] M]emoratis[b] ergo augmentationibus ac[c] cultibus in tantum eccl[esias[d], quibus episcopi praesident[e], domino] adminiculante[f] creverunt, et[g] tantis maxima pars earum[h] abundant[i] rebus, ut null[us sit in eis communem[j] vi]tam degens[k] [l] <V630, f. 42ra> indigens, sed omnia necessaria ab episcopo suisque ministris percipit[m]. Ideo[n] si aliquis exstiterit modernis aut futuris <SG670, p. 162b> temporibus, qui hoc avellere[o] <VD38, f. 79ra> nitatur[p] [q], iam dicta damnatione feriatur.

P9629; S105: De sede episcopi

N442: Quare sedes episcoporum in ecclesiis excelsę constituuntur

Bcan4: VII

P102; BII13: Quod[r] doceant sedes in episcoporum ecclesiis excelsę constitutae[s] et preparatę in throno

[H. 7] Quod[t] autem sedes in[u] episcoporum ecclesiis excelsae[v] constitutae et praeparatae inveniuntur in[w] throno[x], speculationem[y] <E97, f. 45va> et potestatem iudicandi et solvendi atque ligandi a domino sibi

---

149 [a] debeat esse] esse debeat *BII13* **150** [b] *am Rande* z *V630* | [c] ac cultibus] occultibus *I83;* occultis *korr. aus* occultibus *Bcan4;* occultis *P102* **151** [d] ecclesia *korr. aus* ecclesias *V630;* ecclesia *VD38;* ecclesiae *SG670; E97; P102; BII13; S105* | [e] president *korr. aus* presidens *V630* **152** [f] *am Rande* adiuvante *VD38* | [g] et] et in *korr. aus* et *P9629;* et in *I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* **153** [h] eorum *S105* | [i] abundat *I83; SG670; Bcan4; S105* **154** [j] commune *I83* | [k] *am Rande* ducens peragens *VD38* | [l] agens *I83; SG670; S105;* agens, *interlinear* vel degens *Bcan4* **156** [m] percipiat *korr. aus* percipit *Bcan4; P102* | [n] Ideo] adeo ut *V630;* Ideo *korr. aus* adeo *P9629;* ideo *korr. aus* ideo ut *E97* **158** [o] *interlinear* abstrahere *VD38* | [p] *am Rande* temtet *VD38* | [q] nitatur *korr. aus* nitantur *N442* **163** [r] Quid *korr. aus* Quod *BII13* **164** [s] constitutae *korr. aus* constitae *BII13* **165** [t] *am Rande* Nota *O93; am Rande* z *V630; am Rande drei Punkte N442* | [u] ine *N442* **166** [v] excelse *korr. aus* exelse *Bcan4* | [w] in throno] ut thronus *V630; E97;* ut throni *P9629* **167** [x] trhono *SG670* | [y] *am Rande* Nota *O93; am Rande* visionem *VD38*

165–166 Quod…inveniuntur] sec. c. 35. conc. IV. Carth.

---

150 ergo] *fehlt* CT_2 | ac…cultibus] occultis $3L_1$ **151** ecclesias] ecclesie CT_2; ID_1; $3L_1$ **153** abundant] abundat CT_2; ID_1 **156** Ideo] ideo ut CT_2; ID_1 **165** autem] *fehlt* $74T_2$; AL_3; PG_3; $3L_5$ | in…episcoporum] episcoporum in DB_3; PG_3; episcoporum non nisi in ID_4 | ecclesiis] ecclesia DB_3 **166** praeparatae] paratae AL_3; PG_3; $3L_5$ **166–167** in…throno] ut thronus $74T_2$; AL_3; PG_3; $3L_5$ **168** a] *fehlt* PG_3

datam materiam[z] [a] docent,

BII13: Ut sacerdotes a secularibus non arguantur

unde[b] ipse salvator in evangelio ait: Quaecumque[c] ligaveritis[d] super terram, erunt ligata <BII13, f. 73va> et in caelo[e], et[f] quaecumque solveritis[g] super terram, erunt soluta et in caelo. Et alibi: Accipite spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur[h] eis, et quorum retinueritis, retenta erunt[i].

I83; Bcan4: Ut nullus recipiat quem episcopus eiecit[j]

Ideo[k] ista praetulimus[l], carissimi, ut intellegatis[m] potestatem <S105, f. 64v> episcoporum vestrorum in eisque[n] deum[o] veneretis[p] [q]

P102: De excommunicatis

et eos ut animas vestras diligatis et,

BII13: De excommunicatis

quibus illi non[r] communicant[s], <I83, f. 87rb> non communicetis, et, quos eiecerint[t], non recipiatis.

Bcan4 : VIII

P102; BII13: VIII De sententia episcopi valde timenda

BII13: Ut nullus recipiat quem episcopus eiecit

---

169 [z] *am Rande* formam *VD38* | [a] materiem *I83; Bcan4*; materię *SG670; S105* **171** [b] unde] Unde et *BII13* | [c] Quecumque *korr. aus* Quicumque *S105* **172** [d] ligaveritis *korr. aus* ligaveris *O93; I83; E97;* ligaveris *V630; Bcan4* **173** [e] caelo, et quaecumque solveritis super terram, erunt soluta et in caelo *korr. aus* caelo *O93* | [f] et quaecumque solveritis super terram, erunt soluta et in caelo *fehlt I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* | [g] solveris *V630;* solveritis *korr. aus* solveris *E97* **175** [h] remittentur *korr. aus* remittuntur *I83* **176** [i] sunt *V630; P9629; E97* **177** [j] eicit *I83* **178** [k] *am Rande* z *V630* | [l] protulimus *N442* | [m] intellegeritis *korr. aus* intellegatis *SG670* **180** [n] eisdem *SG670* | [o] dominum *I83; SG670; Bcan4; S105* | [p] *am Rande* honoretis *VD38; interlinear* vel veneremini *E97* | [q] veneremini *korr. aus* veneretis *P9629;* veneremini *I83; SG670; Bcan4; S105* **184** [r] *am Rande* societatem non habent *VD38* | [s] communicant *korr. aus* communicat *SG670* **185** [t] eiecerunt *V630; VD38*

171–174 Quaecumque…caelo] Matth. XVIII. 18. **174–176** Accipite… erunt] Ioann. XX. 22. 23.

---

169 datam] traditam $74T_2$; AL_3; PG_3 | materiam] materiae RC_3; DB_3; materia AL_3; $3L_5$; maxime ID_4 **173–174** et[2]…caelo] *fehlt* RC_3; DB_3; ID_4 **178** praetulimus] retulimus RC_3 | carissimi] Karissimi monemus $74T_3$; PG_4; $3L_6$; Item karissimi monemus AL_4 **180** deum] Dominum RC_3; DB_3; PG_4; $3L_6$ | veneretis] veneremini RC_3; DB_3; ID_4 **184** quibus…illi] illis quibus AL_4; illi quibus PG_4; $3L_6$ | illi] episcopi AL_5; PG_5; $3L_7$ **185** eiecerint] eiecerunt AL_5; PG_5

[H. 8] Valde[u] enim timenda est sententia episcopi, licet[v] iniuste aliquem[w] liget, quod tamen summopere praevidere debet.

Vos autem hortantes monemus omnes, qui christianitatem suscepistis et a Christo <SG670, p. 163a> vocabulum christianum sumpsistis, ne in aliquo christianitatem vestram irritam[x] faciatis, sed sponsionem[y], quam[z] domino[a] in baptismo fecistis, firmiter teneatis, ne reprobi, sed condigni coram eo inveniamini.

Bcan4: VIIII

P102; BII13: VIIII De suscepta communi vita et voto

[H. 9] Et quicumque vestram[b] communem[c] vitam susceptam habet et vovit[d] se nihil proprium habere, videat, ne pollicitationem[e] suam irritam faciat, sed hoc, quod[f] domino est[g] pollicitus, fideliter custodiat, ne damnationem, sed praemium sibi acquirat, quoniam satius[h] [i] est[j] non vovere quam votum, prout[k] melius potest, <VD38, f. 79rb> non perficere[l].

I83; Bcan4; *BII13*: Hic dicit[m] quod gravius puniantur fideles quam increduli

Gravius enim puniuntur, qui votum fecerunt[n] aut

---

189 [u] *am Rande* Nota *I83* **190** [v] licet] licet et *korr. aus* licet *SG670* | [w] te *I83;* aliquem *fehlt SG670; S105;* te, *interlinear* aliquem *Bcan4* **195** [x] *am Rande* vacuam inanem *VD38* **196** [y] *am Rande* promissionem *VD38* | [z] qua *I83* | [a] domino in baptismo] in baptismo domino *E97* **201** [b] vestrum *Bcan4; P102; BII13* | [c] communem vitam] communionem ita *P9629* **202** [d] novit *V630; I83; VD38; Bcan4; P102; BII13* **203** [e] pollicitatem *V630* **204** [f] quod *korr. aus* quo *BII13* | [g] *am Rande* promisit *VD38* **206** [h] *am Rande* melius *VD38* | [i] satius est *korr. aus* satius *N442;* sa *VD38* | [j] est *fehlt VD38* | [k] *interlinear* sicut *VD38* **207** [l] *am Rande* implere *VD38* **208** [m] dici *Bcan4* **210** [n] fecerunt *korr. aus* fecerint *O93*

189–191 Valde…debet] Greg. M. hom. in evang. l. 26. no. 6. (1,1556). **193–194** et…sumpsistis] Isid. etymol. VII. 14. no. 1. **205–207** quoniam…perficere] Ecclesiastae V. 4. **210–214** Gravius…opera] conc. Par. a. 829. lib. II. c. 10. tit. aut Ben. III. 387.

---

189 enim] *fehlt* CT_3 **190** aliquem] *fehlt* RC_3; DB_3; AL_5; ID_4; PG_5; $3L_7$ **191** praevidere] precavere $74T_3$; AL_4; PG_4; $3L_6$ | debet] debemus $74T_3$; AL_4; PG_4; $3L_6$ **197** eo] Deo CT_3 **201** vestram] vestrum CT_4; $3L_8$; DG_1 **202** susceptam] susceptam vitam $3L_8$ | vovit] novit PG_6; $3L_8$ **204** est…pollicitus] pollicitus est DG_1 **205** sed…praemium] *fehlt* PG_6 | sed…sibi] sibi sed premium DG_1

fidem perceperunt et votum non perfecerunt[o] aut[p] in[q] malis[r] vitam finierunt[s] quam illi, <BII13, f. 73vb> qui sine voto aut fide mortui sunt et tamen bona egerunt opera. Ad[t] hoc enim sensum rationabilem[u] naturae munere <I83, f. 87va> et secundam[v] nativitatis reparationem suscepimus, ut secundum apostolum magis, quae sursum sunt, sapiamus, non quae <N442, f. 40vb>super terram, quia sapientia huius mundi stultitia est[w] apud deum.

Bcan4 : X

P102; BII13: X De sapientia huius saeculi et cupiditate

<SG670, p. 163b> [H. 10] Quid autem suadet[x], carissimi[y], sapientia huius saeculi, nisi nocitura[z] quaerere et amare peritura, neglegere[a] salutaria, pro nihilo reputare perpetua? Cupiditatem[b] commendat[c], de qua dicitur: Radix omnium malorum est <Bcan4, f. 71v> <E97, f. 45vb> cupiditas. Quae in primis[d] <V630, f. 42rb> hoc malum habet, quod, dum ingerit[e] transitoria[f], abscondit aeterna, et dum foris[g] posita[h] conspicit[i], intra[j] se latentia[k] [l] non introspicit[m], et dum aliena[n] quaerit, sectatori[o] suo semetipsum reddit[p] [q]

211 [o] fecerunt *N442* | [p] aut in *korr. aus* aut *N442; Bcan4* | [q] in *fehlt I83; SG670; S105* **212** [r] male *SG670; S105* | [s] finierunt *korr. aus* ferierunt *SG670; S105* **214** [t] Ad hoc] Adhuc *I83; Bcan4* | [u] rationalem *E97;* rationabile *P102* **215** [v] secundae *V630; E97;* secundam *korr. aus* secundum *P9629;* secundum *P102* **219** [w] est *fehlt V630* **222** [x] *am Rande* docet ostendet blandiendo fallit *VD38* **223** [y] karissimis *I83; Bcan4* | [z] nocituram *P102* **224** [a] neglegere] nec legere *O93* **225** [b] cupitatem *O93;* Cupiditatem *korr. aus* Cupitatem *Bcan4* | [c] commodat *Bcan4* **227** [d] primum *I83* **228** [e] *am Rande* inmittit *VD38* **229** [f] transitor *korr. aus* transitur *I83* | [g] foris] a foris *V630; E97;* foris *korr. aus* a foris *P9629* | [h] positam *O93* **230** [i] conspicit intra se latentia non introspicit *korr. aus* conspicit *BII13* | [j] intra se *korr. aus* intra *N442* | [k] *am Rande* Abscondita *VD38* | [l] latentia *korr. aus* laetitia *V630* | [m] *am Rande* videt *VD38* **231** [n] aliena] aliena quis *korr. aus* aliena *SG670* | [o] *am Rande* Deo qui cordis eius secreta videt *VD38; interlinear* vel factori *SG670* | [p] redit *O93; VD38;* reddet *I83; Bcan4* | [q] reddit alienum] alienum facit *korr. aus* alienum *V630*

214–246 Ad … fenum] Euseb. Gallic. hom. in pentec.

214 rationabilem] rationabili PG_6 **216** suscepimus] suscipimus PG_6

alienum. Ecce[r], quid[s] suadet saeculi sapientia[t], vivere[u] [v] in deliciis[w], unde dicitur: Anima[x], quae in deliciis est, vivens mortua est. Suadet ergo mollissimis[y] suavitatibus, peccatis, vitiis et flammis[z] nutrire carnem, cibi et vini intemperantia[a] animam premere[b] ac vitam[c] spiritus intercludere[d] et contra se hosti[e] [f] suo[g] de se gladium ministrare[h] [i]. Ecce[j] quid[k] suadet saeculi sapientia,

VD38: Quare fideles post baptismum ab episcopis manus impositionem debent accipere

<I83, f. 87vb> ut, qui boni facti[l] sunt, mali esse[m] malint[n] [o] et per errorem mentis fieri etiam studeant peccatores, et non cogitant[p] illam terribilem[q] dei vocem, <VD38, f. 79va> cum exurentur peccatores[r] sicut fenum.

P9629: De consignatione chrismatis

I83; BII13: De inpositione manus

Bcan4: De inpositione manus et de spiritu sancto quid

---

232 [r] Ecce, quid suadet saeculi sapientia, vivere in deliciis, unde dicitur: Anima, quae in deliciis est vivens, mortua est. Suadet ergo molissimis suavitatibus, peccatis, vitiis et flammis nutrire carnem, cibi et vini intemperantia animam premere ac vitam spiritus intercludere et contra se hosti suo de se gladium ministrare *fehlt V630* | [s] quid *korr. aus* qui *VD38;* quod *SG670; S105;* qui *P102* | [t] sapientia vivere in deliciis unde dicitur Anima quae in deliciis est vivens mortua est Suadet ergo mollissimis suavitatibus peccatis vitiis et flammis nutrire carnem cibi et vini intemperantia animam premere ac vitam spiritus intercludere et contra se hosti suo de se gladium ministrare Ecce quid suadet saeculi sapientia *korr. aus* sapientia *BII13* | [u] uuere *korr. aus* vovere *P102* **233** [v] vivere in deliciis, unde dicitur: Anima, quae in deliciis est, vivens mortua est. Suadet ergo mollissimis suavitatibus, peccatis, vitiis et flammis nutrire carnem, cibi et vini intemperantia animam promere ac vitam spiritus intercludere et contra se hosti suo de se gladium ministrare. Ecce quid suadet saeculi sapientia *fehlt V630* | [w] diliciis *O93* | [x] Vidua *korr. aus* anima *P9629;* Vidua *I83; SG670; S105;* Vidua, *interlinear* vel anima *Bcan4* **234** [y] *am Rande* dulcissimis *VD38* **235** [z] flagitiis *SG670; S105* **236** [a] *am Rande* Nociva saturitate *VD38* | [b] *am Rande* suffocare *VD38* | [c] vita *P102* **237** [d] interducere *S105* | [e] *am Rande* adversario *VD38* | [f] hosti *korr. aus* hostis *E97* | [g] suo de se] suo *korr. aus* suo de *SG670* **238** [h] ministare *VD38* | [i] ministrare. Ecce quid suadet saeculi sapientia, ut, qui boni facti sunt, mali esse malint *korr. aus* ministrare *O93* | [j] Ecce quid suadet saeculi sapientia *fehlt BII13* | [k] quod *SG670; S105* **242** [l] facti] facti facti *I83* | [m] essent *BII13* **243** [n] *am Rande* magis velint *VD38* | [o] malunt *V630* **244** [p] cogitent *V630; VD38; P102; BII13* | [q] terribilem *korr. aus* interribilem *V630* **245** [r] peccatores *fehlt SG670*

accipiamus

[H. 11] Omnes[s] enim[t] fideles[u] per manus impositionem episcoporum spiritum sanctum post[v] <SG670, p. 164a> baptismum <O93, f. 17ra> accipere debent, ut pleni[w] christiani inveniantur, quia[x], cum spiritus sanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam et[y] constantiam dilatatur. <BII13, f. 74ra>

Bcan4: XI

P102; BII13: XI De spiritu sancto quid accipiamus

De spiritu[z] sancto accipimus[a], ut spiritales[b] efficiamur[c], quia animalis[d] [e] homo non percipit ea, quae sunt spiritus dei. De spiritu sancto accipimus[f], ut sapiamus inter bonum[g] malumque discernere, <S105, f. 65r> iusta diligere, iniusta respuere, ut maliciae ac superbiae repugnemus, ut luxuriae ac diversis illecebris[h] et foedis[i] indignisque cupiditatibus resistamus[j]. De spiritu sancto accipimus[k], ut[l] amore et[m] gloriae[n] ardore succensi[o], erigere a[p] terrenis

---

251 [s] *am Rande* Nota *V630; E97; am Rande* Nota Consignatio *VD38* | [t] enim *fehlt I83;* ergo *Bcan4* | [u] fideles *korr. aus* fides *P102* **252** [v] praeter *S105* **254** [w] *am Rande* perfecti *VD38; interlinear* id est plene *E97* | [x] quia cum spiritus sanctus infunditur cor fidele ad prudentiam et (ac *korr. aus* ad *S670;* ad *S105*) constantiam dilatatur *nach* spiritus dei *I83; SG670; Bcan4; S105* **255** [y] ac *korr. aus* ad *SG670;* ad *S105* **259** [z] spiritus *S105* | [a] accipimus *korr. aus* accepimus *V630;* accipimus *fehlt SG670;* accepimus *Bcan4; E97* | [b] spiritales *korr. aus* spritales *P9629* | [c] efficiamus *P9629* **260** [d] *am Rande* carnalis *VD38* | [e] animalis *korr. aus* amalis *V630* **261** [f] accipimus *korr. aus* accepimus *V630;* accipiamus *P9629;* accepimus *Bcan4; E97* **262** [g] bonum] bonum et *I83* **265** [h] *am Rande* Delectationibus *VD38* | [i] *am Rande* turpibus *VD38* **266** [j] resistemus *S105* | [k] accepimus *E97; S105* | [l] ut] ut e *O93;* ut eius *VD38; P102; BII13;* ut eius *korr. aus* ut *Bcan4;* ut vitę *E97* **267** [m] aeternae *I83;* et] et ęternę *Bcan4* | [n] gloriae] gloriae et *I83* | [o] succensi] succensi ut *O93; N442* | [p] e *SG670; S105*

251–253 Omnes … debent] conc. Aquisgr. a 836. C. II. c. 5. de vita et doctr. infer. ordinum. **259–268** De … valeamus] Euseb. hom. cit. Cf. Melc. 7.

---

251 enim] *fehlt* 74T$_4$; AL$_6$; CT$_5$; ID$_5$; IP$_1$; PG$_7$; 3L$_9$; DG$_4$ | impositionem] inpositiones DG$_4$ **252–253** spiritum … baptismum] post baptismum Spiritum sanctum AL$_6$; PG$_7$; 3L$_9$ **252–253** spiritum … debent] post baptismum accipere debent Spiritum sanctum RC$_4$; DB$_4$; IP$_1$ **254** pleni] plene ID$_5$; 3L$_9$ **254–256** quia … dilatatur] *nach* 261 dei RC$_4$; DB$_4$ **255** et] ad RC$_4$; DB$_4$ **262** malumque] et malum RC$_4$; DB$_4$ **263** maliciae] invidiae RC$_4$; DB$_4$

mentem ad superna[q] et divina valeamus.

Data Nonas Sept. id[r] [s] est V[t] die[u] eiusdem[v] mensis, Antonio[w] et Alexandro vv. cc. conss. EXPLICIT[x].

O93, f. 17ra; V630, f. 42rb; N442, f. 40vb; I83, f. 87vb; VD38, f. 79va; SG670, p. 164a; P9629, f. 16v; Bcan4, f. 71v; E97, f. 45vb; P102; BII13, f. 74ra; S105, f. 65r

---

268 [q] superna et divina *korr. aus* supernam et divinam *P102* **269** [r] id est *fehlt Bcan4;* id est] vel *P102* | [s] id est V die eiusdem mensis *fehlt BII13* | [t] V *fehlt P9629* | [u] di *SG670; S105* [v] eiudem *P9629* **270** [w] Antonino *I83;* antonino *korr. aus* antonio *BII13* | [x] EXPLICIT *fehlt V630; I83; SG670; E97; P102; BII13; S105*

269–270 Data…conss] Not. cons. des. e vit. Calist. c. 1. in libr. pontif.

---

268 et] et ad DB_4